

REDACTIUNEA.
 ADMINISTRAȚIUNEA ȘI TIPOGRAFIA.
 BRAȘOV, piața mare Nr. 33
 Scrierile de franceză și
 de germană se primesc. Manuscrisurile
 nu se returnează.
 ÎNȘERATE se primesc la AD-
 MINISTRAȚIUNEA în Brașov și a
 administrațiilor din provinciile:
 Iași, Viena: E. Giese Nachf.
 Max. Augenthaler & Emeric Lechner.
 Heinrich Schalek. Rudolf Grosse.
 & Oppelke Nachf. Anton Oppelke.
 În Budapesta: A. V. Goldhar-
 zer, Ekelstein Bernat. În Ham-
 burg: Baroly & Liebmann.
 PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
 ză garmond pe o coloană 6 or.
 — Publicări mai dese după
 tarife și învială.
 RECLAME pe pagina a 8. a o
 zoriă 10 or. senu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXIII.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
 Abonamente pentru Austro-Ungaria:
 Pe un an 12 fl., pe șase luni
 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase
 luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 Pentru România și străinătate:
 Se primumă la toate ofi-
 cile postale din țară și din
 afară și la d-nii colectori.
 Abonamentul pentru Brașov
 Administrația, Piața mare
 Nr. 33, etajul I.
 L.: Pe un an 10 fl., pe șase
 luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
 Cu două în casă: Pe un an
 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei
 luni 3 fl. — Un exemplar 5 or.
 v. a. senu 15 bani. — Atât abo-
 namentele cât și inserțiunile
 sunt a se plăti înainte.

Nr. 284.

Brașov, Sâmbătă 23 Decembrie.

1900.

Nou abonament

la

Gazeta Transilvaniei.

Cu 1 Ianuarie st. v. 1901

se deschide nou abonament, la care
 invităm pe toți amicii și sprijinatorii
 fôiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: pe un
 an 24 corône; pe șase luni 12 corône;
 pe trei luni 6 corône; pe o lună 2
 corône.

Pentru România și străinătate:
 pe un an 40 franci, pe șase luni 20
 franci, pe trei luni 10 franci, pe o
 lună fr. 3.50

Abonarea se poate face mai ușor
 prin mandate postale.

Administrațiunea.

Incidentul dela scôlele noastre.

Brașov, 22 Decembrie 1900.

La întâmpinarea, ce am publi-
 cat-o în numărul de erî al fôiei nôs-
 tre din partea unui membru al Efo-
 riei școlare din loc. trebuie să reve-
 nim ađi spre a răspunde la unele
 insinuațiuni, ce le cuprinde acea în-
 tâmpinare implicit și la adresa
 noastră.

Adecă, ce ar fi voit onorabilul
 Efor, ca conflictul, care s'a iscat în-
 tre Eforiă și directorul scôlei și a
 mers până a aduce cu sine demi-
 siunea celui din urmă, să rămână
 secret pentru marele public pân' ce
 forurile ar fi aflat cu cale a-l re-
 solva într'un fel séu altul?

Era posibil acesta în împrejură-
 rile date, când nemulțumirile se dis-
 cutaseră deja cu septemânî înainte în
 sîntul celor interesați, Efori, profesori
 și în tot cercul inteligenței române
 brașovene? Era așa ceva posibil,
 când însu-și Eforul din cestiune re-
 cunosce, că spiritele au ajuns a fi
 „agitate până la extrem“ în urma
 celor petrecute?

N'aveau membrii Eforiei, decât
 să preîntîmpine ori-ce discuțiune în
 public a acestei cestiuni interneșcol-
 are, dându-și silința de a-o înăbuși,
 când încă era schinteia și a nu-o
 lăsa să ia flacăra.

Și acesta, ori cât ar dice și ar
 scrie cutare și cutare Efor, ar fi fost
 lesne cu putință, decât nu s'ar fi că-
 lărit pe litera regulamentelor, cis'ar
 fi judecat cu deplină calmitate, cu
 bunăvoință și tact, ce este drept, cu-
 viincios și echitabil; decât s'ar fi recurs
 la spiritul și nu la litera unui regu-
 lament făcut în pripă, care ar fi
 trebuit să aibă menirea să ajute
 progresului scôlelor, nu să-l stân-
 jinescă.

În cazul acesta cei ce au influen-
 țat hotărîrile Eforiei în afacerea de-
 misiunii directorului Onițiu, ar fi tre-
 buit să aibă prevederea și dorința

de a-le influența în direcția de a îm-
 pedeca izbucnirea conflictului.

Acesta însă — cu durere o
 spunem — nu s'a întîmplat atunci,
 când era timpul suprem și când tre-
 buia să se întîmple. Și acest mo-
 ment, după convingerea ce ne am
 câștigat-o, a fost acela, când înaintea
 ținerii ședinței din 14 August, preșe-
 dintele Eforiei a fost întrebat de că-
 tră directorul gimnasial, de ce nu-l in-
 vită și pe dînsul la ședința Eforiei,
 care are să trateze despre alegerea
 de profesori.

Este un secret public în Brașov,
 că președintele a fost inclinat a co-
 rege în momentul din urmă, ce a
 întrelăsat, dér că a întervenit alt
 Efor, care în urmă a reușit a zădăr-
 nici invitarea la ședința a directo-
 rului Onițiu, reclamând în favorul
 intențiunii sale de refuzare pe fa-
 talul „pôte“ din §-ul 40 al mult dis-
 cutatului regulament.

Președintele Eforiei, după noi,
 din propria sa autoritate ar fi putut
 tranșa cestiunea delicată imediat,
 precum cerea adevăratul interes al
 scôlei și principiul echității, care nu
 este a-se confunda nici-odată cu li-
 tera môtă a unui regulament.

N'a făcut-o însă președintele, a
 cedat curentului condus de preocu-
 pări și animosități și din momentul
 acesta a trebuit să se pronunțe în
 mod fatal conflictul.

Așa am cuprins și am înțeles
 noi lucrul încă cu mult înainte de
 ce a rost vorba în serios de dimi-
 siunea directorului, aflând de cele
 petrecute la 14 August. Însă nu ni-a
 înțeles în minte, că acel lapsus cu
 neinvitarea al Eforiei nu se va
 aplană în totă tăcerea și liniștea,
 cum trebuia să se întîmple într'o
 cestiune interioară școlară ca acesta,
 și deci n'am aflat nici un motiv de
 a aduce cazul în publicitate, nici
 chiar în modul cel mai rezervat.
 Când însă, după o lună și mai bine,
 am auzit dintr'odată, că atacarea
 s'a înăsprit în așa mod, încât ni-se
 asigura de ómenî de încredere, că
 directorul și-a manifestat serios in-
 tențiunea de a dimisiune și acesta
 pe motivul, că nu i-s'a dat satisfac-
 ția cerută, am trebuit să ne mi-
 nunăm, căci nu ne puteam esplica
 cu mintea sănătósă, cum au putut
 ajunge lucrurile și de-oparte și de
 alta la un asemenea conflict, care
 orî și cum nu putea să nu altereze
 interesul mersului normal al desvol-
 țării scôlelor.

Atunci organul nostru a fost
 cel dintâi care, după-ce deja se
 vorbea în tot Brașovul de iminenta
 dimisiune a directorului, prevădend
 urmările, și-a ridicat vocea, și a apelat
 și la o parte și la alta de a-se mo-
 dera și de a fi cât mai conciliant
 unul față cu altul, în vederea inte-
 reselor adevărate ale instrucțiunii.
 Și acest moment, după convingerea
 noastră a fost al doilea, ce s'a oferit
 mai întâi Eforiei și apoi direc-
 torului, de a împedeca izbucnirea pe
 față a conflictului, căutând a se
 aplană divergența; și mai ales Efo-
 ria trebuia să facă ultima încercare,

căci după noi avea chiar datorința
 morală de a o face, pe câtă vreme
 fu conformitate chiar cu afirmarea
 Eforului din cestiune, Eforia „avea
 totă încrederea în directorul Onițiu,
 care a făcut frumoșe servicii scôle-
 lor noastre“.

Óre față cu un bărbat, care a
 ocupat postul cel mai însemnat la
 scôlele noastre, și în care Eforia în-
 sași avea totă încrederea, nu să ce-
 rea, ca ea să încerce toate mijlocele
 compatibile cu demnitatea și che-
 marea ei, de a-l abate dela hotărî-
 rea sa, avend în vedere, că la dînsul
 mai concurau pe lângă motivele
 obiective principii și motive su-
 biective, ce isvorau din sentimentul
 ambițiunii jicnite? Era óre de ajuns,
 cum dice Eforul în întâmpinarea sa,
 ca toți ai Eforiei, să „regrete“, cum
 am regretat și noi „pripa și irita-
 țiunea“, cu care directorul și-a dat
 dimisia?

Să ne erte ori și cine, dér la
 un institut, ca al nostru, care astă-
 veră și-a serbat iubileul semi-cente-
 nar, acum la còda vécului este nu
 numai o abnormitate, dér este o
 adevărată rușine, ca o corporațiune
 școlară, ca Eforia, dela care se aș-
 teptă să stea la înălțimea progresu-
 lui de astăzi, să n'aibă alta de dîs
 și de făcut într'un asemenea cas,
 decât să călărăscă cu o puerilă nai-
 vitate pe cuvîntelul „pôte“ al fata-
 lului § 40 din regulamentul și să
 dică, în felul lui Shylok al lui Shakes-
 peare: „etă este nu numai scris, dér
 și tipărit, că directorul a trebuit să
 fie cel vinovat, fiind-că n'a avut nici
 un drept, și prin urmare nici drep-
 tul de a-se simți ofensat“.

Nu așa am înțeles și înțelegem
 noi misiunea unei Eforii, la o scôlă,
 cum sunt scôlele noastre; nu în spiri-
 tul acesta nesincer s'a lucrat până
 acum la conducerea lor. Așa cre-
 dem și suntem convinși, că a înțe-
 les și corpul profesorilor, când una-
 nim a recunoscut dreptatea cauzei d-lui
 Onițiu. Așa am și tălmăcit conclu-
 sul lor, care în împrejurările date
 nu putea fi altmîntrelea tălmăcit
 de nimeni alt decît, precum se vede,
 numai de d-l Efor din cestiune.

Deci insinuarea, ce ni-se face,
 că am fi publicat acel conclus „ne-
 esact“, și că l'am fi comentat „in-
 tervertit“, este dovada cea mai vî-
 dită, că cei ce au cauzat în ultima
 analiză conflictul, își simt slăbiciunea
 pozițiunii lor și voesc să o întă-
 rescă trecend dela defensivă în
 ofensivă.

Cauza este și rămâne dér nu
 numai foarte regretabilă, ci pericu-
 lósă chiar, pe câtă vreme toate invi-
 nurile se aruncă asupra persoanei
 directorului, și i-se pune în spinare
 chiar și „ațitarea“ primordială a
 conflictului. Admitem, că mai târ-
 diu a contribuit în parte și direc-
 torul la înăsprirea conflictului prin
 dimisiunea sa, să-i dicem și noi,
 „pripită“; — dér precum am do-
 vedit, credem, destul de lămurit, ur-
 zirea conflictului a purces numai
 dela Eforie, căci „§ 40“ nu pôte fi
 făcut responsabil pentru toate.

Atât am fost noi datorî nouă
 și cauzei de a răspunde la întâmpi-
 narea de erî, ce a emanat din sînul
 Eforiei.

Zarvă în partida guvernamentală.

Am arătat erî, ce impresiune rea a
 făcut la membrii fostei „partide naționale“
 maghiare (apponyisti) acea parte din vor-
 birea cu care Max Falk a salutat de anul
 nou pe ministru-președinte Coloman Szell,
 în care a dîs, oă „vechia gardă nici n'a
 murit, nici nu s'a predat“. Nemulțămirea o
 potentă și cuvintele lui Falk, că „în
 partida liberală nu s'a schimbat decât nu-
 mărul membrilor“, vrënd să dîcă cu alte
 cuvinte, oă fusiunea apponyistilor și a di-
 sidentilor, n'a fost alt-ceva decât un adaus
 numeric.

Ministru-președinte Szell s'a silit, nu-i
 vorbă, de a atenua încâtva asprimea ata-
 cului lui Falk, provocandu-se îndată la în-
 ceputul vorbirii lui la programul séu stabilit
 înainte cu doi ani, de a uni adecă diferi-
 tele tabere din partida liberală a guver-
 nului. Provocarea lui Szell însă, n'a mul-
 țămit de loc elementele apponyiste din
 partid, căci — după informațiunile posi-
 tive, ce le au unele foi din Peșta — atât
 Horanszky, oă și Szentivanyi, îndată după
 schimbul de vorbiri, s'au dus la Coloman
 Szell și i-au cerut lămuriri cu privire la
 discursul lui Falk. După „Magyarország“
 Szell să fi declarat, că Falk nu i-a comu-
 nicat vorbirea în tot cuprinsul ei literal,
 prin urmare el (Szell) nu pôte lua nici o
 răspundere asupra-i.

Nu se știe, decât declarația ministrului
 președinte i-a mulțumit și mulcomit pe
 deplin pe apponyisti, cari se ved atinși în
 ambițiunea lor de membri cu influență în
 partid.

Se știe însă și se pôte dice cu sigu-
 ranță, că aceste incidente au avut o în-
 rînire mare asupra diferitelor grupări din
 sînul partidei guvernului. „Vechia gardă“
 saltă și se bucură, că Falk a sciut folosi
 momentul pentru a da o lovitură simțită
 fostei partidei naționale.

Fôia apponyistă „Budapester Tagblatt“
 publică un articol, în care discutând inci-
 dentul amintit, dice între altele, că o astfel
 de atitudine (oă a lui Falk) nu pôte fi pri-
 vită cu liniște de cătră membrii fostei
 partide naționale, oi ei trebuie să se în-
 grijescă, oă reputația lor politică să nu fiă
 atacată pe la spate nici de Dr. Falk, nici
 de alt-cineva. Apoi continuă:

„Ministru-președinte a desavuat hotărît
 pe Dr. Falk. Dér cu chemarea acesta la
 ordine atacul lui Falk contra fostei partide
 naționale nu e încă pedepsit... Atacul lui Falk
 contra vechei partide naționale este un atac
 în contra întregii partide liberale...“

În direcția acesta s'a pronunțat și
 Szentivanyi Arpad, membru influent în fosta
 partidă națională și actualmente vice-pre-
 ședinte al partidei guvernului. Într'un inter-
 view, ce l'avut cu un colaborator al lui
 „Magyarország“ dice, că vede o tendență
 hotărîtă în cuvintele lui Falk și crede, că
 Falk a voit prin acesta să provôce eșirea
 apponyistilor din partidul liberal. „Dér se
 va înșela, de cum partidul hotărîtă se va
 a conferenței partidei nu se va enunța, oă
 dela pășirea la guvern a lui Szell nu s'a
 schimbat nimic. De vor voi să continue ve-
 chia acțiune, de vor voi să facă, ce au fă-

cut în trecut, noi nu putem fi cuceriți pentru această.

Pe când așa-dér „vechia gardă“ ti-szaistă-banffystă îi spune verde lui Szell, că fără de ea nu se poate ferici, pe atunci apponyștii îl amenință cu o ruptură. Astfel ar fi ajuns Coloman Szell între ciocan și nicovală, și încă tocmai în ajunul alegerilor dietale.

Zarva și neînțelegerea acesta dintre „liberali“ poate încă să aiba urmări foarte funeste pentru partidul, care de 25 de ani și mai bine domină situațiunea.

O nouă orientare.

Cetim în „Conservatorul“:

Discursul d-lui Filipescu cu privilegiul interpelării relative la meseriași, indică o nouă orientare în politica noastră socială.

D-l Filipescu a declarat, că va prezenta un proiect de lege, prin care se vor înființa bresle obligatorii, și pentru a intra în breslă, se va cere un certificat de ucenicie.

Sunt aproape șese-spre-șapte ani de când d-l P. Carp a prezentat un proiect de lege relativ la bresle și asupra acestei chestiuni s'a dus în contra d-sale o campanie de-o neînchipuită rea credință. Acest proiect de lege era luat de martor al reacționarismului partidului conservator și îndeosebi al d-lui Carp.

După șese-spre-șapte ani această campanie de ponegrire își ia sfârșitul prin anunțarea proiectului de lege asupra breslelor, anunțare, care s'a făcut în mijlocul aplauselor adunării și fără nici o întâmpinare din partea opoziției liberale.

Ni-a eșit dreptatea. Ideia d-lui Carp triumfă și liberalismul umanitar și antinațional, căruia se datorează decadența, în care se găsește astăzi meseriași români, se vede condamnat în primul rând de cei interesați, adică de meseriași, și partidul liberal, care asupra acestei chestiuni ne ponegrișe atâta amar de vreme, este redus la tăcere.

Acum, când polemica e sfârșită și sfârșită în folosul nostru, să lăsăm uitării vechile polemice, ce ne desbină și toate silințele noastre să se îndrepteze întru găsirea soluțiilor pentru ridicarea muncii naționale.

D-l Filipescu a declarat, că prin proiectul d-sale, va cere breslelor să organizeze învățământul profesional.

Meseriași vor găsi în bresle casse de ajutor mutual, care le vor alina suferințele în vremurile de criză, prin cari sunt espuși a trece. În casul de boală, de accidente, etc. vor fi ocrotiți de neajunsurile, de cari sufer astăzi. Apoi, tribunale arbitrale, compuse în număr egal din patroni și uvrieri, vor rezolva în mod părintesc diferendele,

ce ați dau loc la conflicte, și pe cari ei înșiși vor găsi mijlocul a-le aplana.

Meseriași vor găsi în această lege și ocrotire în contra acelor străini, cari lipsiți de ori-ce profesiune și alungați din țările lor, găsiu la noi un câmp deschis, pentru a înșela publicul și a face o concurență nealeală meseriașilor români.

După o jumătate de veac de libertate neînfrântă, ale cărei triste rezultate le vedem astăzi, o nouă eră se va deschide pentru muncitorii români.

Din România.

Guvernul român a depus zilele aceste pe biroul camerei proiectele de lege pentru modificarea și remanierea impozitelor directe. Se creșcă fonciera cu unu la sută, se măresc patentele și mai cu sémă acelea ale arendașilor, se creșcă impozitul pe venitul imobiliar și se transformă impozitul personal, care va purta numele de *impozit complementar*. Acest impozit va avea o sumă fixă de 6 lei și o taxă proporțională cu chiria, care se presupune a arăta venitul real al aceluia ce o plătește, cu unele distincțiuni de localități în proporție cu densitatea proporției.

Aceste impozite, afară de acela privitor la capitalul mobil, cad asupra comerțului și mai cu sémă asupra proprietății rurale. Proprietarii rurali vor plăti o fonciera mai mare și vor suferi și scăderea arendei, proporțional cu patenta, care se va pune arendașului.

Principele Ferdinand însoțit de Prințesa Maria, vor asista Sâmbătă la Bârlad la frumoasa serbare a pomului de Crăciun, serbare organizată de corpul ofițerilor din Bârlad Altețele Lor se vor întoarce în Capitală Luul dimineța.

Cu toate că exportul de cereale a urmat chiar în ultima săptămână, sporind disponibilul în aur, totuși în general situațiunea comercială în România continuă a fi nehotărâtă. Din străinătate nu e de semnalat nici o schimbare petrecută pe piețele cerealelor.

Fluctuațiunile cursurilor au avut tendința mai mult spre scădere în tot timpul ultimelor 10 zile, acesta din cauza lipsei de cereri din Europa și scăderii prețurilor la New-York și Chicago. În ceea ce privește prevederile de urcare a prețurilor, ele sunt slabe, deore-ce în Europa starea sémănaturilor e bună și favorizată de o temperatură proprie, și scirile în privința recoltei din Argentina și Australia sunt de asemenea favorabile.

Pe lângă cele-lalte măsuri menite a pregăti în mod excepțional de pompos serbarea ce se va da la Teatrul Național, Duminecă 24 Decembrie, de către societatea Dramatică și Leagănul Sf. Ecaterina, direcțiunea teatrală a luat o măsură igienică, dispunând ca timp de 3 zile, sala de spectacol și toate încăperile Teatrale să fie desinfectate în mod radical, având în vedere faptul, că la acea serbare vor lua parte

copii în număr considerabil. Lucrările de desinfectare au și început sub conducerea energicului medic al Teatrului d-l Dr. Minovici.

Proiectul de lege pentru acordarea unei pensii lunare de 400 lei văduvei lui Șt. Mihaileanu, a trecut prin comitetul delegaților dela Cameră. D-l Take Ionescu a fost ales raportor. În comitetul delegaților, proiectul a fost modificat în sensul, ca pensia să se plătească din ziua morții lui Ștefan Mihaileanu.

M. S. Regele a bine-voit a primi zilele trecute în audiență pe d-l I. N. G. Danilescu, inventatorul *plugului-sapă*. Danilescu a expus Suveranului invențiunea sa, și Majestatea Sa a arătat un interes foarte viu la aceasta, întreținându-se cu d-sa mai bine de o oră.

Inventatorul a făcut cunoscut Regelui un plan al său, cu privire la o loterie, cu al cărei câștig să se împartă gratuit 250 de asemenea pluguri la sătenii lipsiți de mijloce.

Colegiul literar al Universității Iași a fost convocat spre a se pronunța asupra recomandării unui candidat la catedra de Geografie și a unui alt candidat la catedra de limba franceză, ambele dela Universitatea din București. Candidații sunt pentru catedra de Geografie d-l S. Mehedinți, și pentru cea de franceză d-nii Pompiliu Eliad și Ovid Densușeșu. Colegiul universitar din București a recomandat deja pentru aceste catedre pe d-nii Eliad și S. Mehedinți cu unanimitate de voturi.

După o statistică făcută de cancelaria Sf. Mitropolii, numărul *Evreilor din Moldova*, care au trecut la creștinism în curs de 25 de ani, se ridică la cifra de 795.

Pe ziua de Marți s'a vândut în București 1010 kilograme pește cu următorul preț: Ciortan 18 lei sută, Șalău 70. Stiuoa 14.10, Carjancă 17, Albitură 10.70, biban 22.10, Stopoșan 35.83.

Burii în Capland.

Din *Capetown* primesc foile din Londra sciri senzaționale. Numărul Burilor, cari au năvălit în Capland, este de aproape 6000 și acum de curând au mai trecut două comande bure peste riul Oranje.

Burii, cari operază la Vest, provoacă cele mai mari îngrijiri la Englesi, fiind că au păturs foarte adânc în coloniă. Burii aceștia au ajuns deja la jumătate drumul între Capetown și Oranje. Ei sunt aceia despre cari se dicea mai deunăzi, că s'au refugiat dela Britstowa spre vest. Ajungând la Carnarvo, s'au împărțit în două. O parte din ei au plecat spre Frasseburg și Beaufort, ca să le atace, altă parte și-au luat drumul spre Malmesburg, care e situat numai la 100 mile englese de Capetown.

Pe când se petrec acestea la Vest, în partea ostică a Caplandului încă au pe-

truns Burii în jos pe cursul riului Oranje. O trupă de Burii trecând peste munții Zour, se adună în jur de Steynsburg, de unde vré să-și taie drum peste Cradock, care este unul dintre cele mai însemnate puncte strategice, fiind-că domină calea spre mare.

Comandanții englesi nu birnesco cu Burii și stau incapabili, pe când Burii și resculații olandesi ocupă tot mai mare teren. Mai îngrijați sunt Englesii, din cauză, că comanda bure înainteză neimpiedecate.

Correspondentul lui „Daily Mail“, care raportează acestea, dice, că în tot momentul se pot ivi mari încurcături.

SCRIRILE DILAI.

— 22 Decembrie v.

Pentru masa studenților români din Brașov au intrat **90 corône** dela *Biserica din Cetate-Brașov* din *fondul iubiților reșoși*. Chităm cu mulțămintă frumoasă donațiune. — *Administrațiunea fondului.*

„Kronstädter Zeitung“, acum organul partidei populare sășesei reunite din Țera Bârsei, apare dela 1 Ianuarie n. cu emblema orașului Brașov în titlu, sémn că s'a contopit cu „Kronstädter Tageblatt“, dela care a împrumutat această emblemă. Numita foia declară, că ea va apăre de aci încolo nu numai ca organ comun al Sașilor, ci tot odată și ca organ oficial al comitetului din districtul sășese din Țera Bârsei („Burzerländer sächsischer Kreis-ausschu-s.“)

Colinde de Crăciun. Aducem la cunoscința onoratului public românesc din Brașov, că Duminecă în ajunul Crăciunului dela orele 6—10 sera vor umbla la colinat 4 grupuri de studenți sub conducerea unui profesor. Ofertele benevole se vor primi pentru masa studenților și se vor chita cu mulțămintă. — *Direcțiunea școlilor.*

Rescumpărarea feliicitărilor. La cassa „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“ au mai contribuit pentru *fondul Casei Naționale* în scopul rescumpărării feliicitărilor de Anu-Nou P. T. D.: Dr. Ilarion Pașosriu, arhimandrit Sibiu cor. 5; Eugenia Vecerde și Dr. Vecerde cor. 20; Basiliu Pop de Harșianu, avocat cor. 5; Dr. Demetriu Ciuta, avocat Bistrița cor. 5; Dr. Dionisiu Login, cand. de adv. cor. 4; Pantaleon Luonța, căpitan p. Sibiu cor. 3; Mihaîu Cirlea, notar public reg. Abrud cor. 5; Dr. Petru Tigle, avocat Timișora cor. 10; D-șora Elena Petrascu, directora internatului Asociațiunii Sibiu cor. 4; Victor Tordășian, esactor consist. cor. 1; Ilie Moga, diacon și inv. cor. 2. La oaltă cor. 101. — Dr. C. Diaconovich.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Dintr'un jurnal de bord.

(Fragment).

Pe mare 6 August.

— Fine —

Intru în cabină și mă sui în patu meu strimt ca o cutie, ce are o muche mai înaltă pentru a-mi opri rostogolirea n aplăcările vasului. În acești câți-va metri cubi de aer închis locuim patru inși; pașurile aședate câte două unul de-asupra alțiua. Dimineta e frumos când ne îmbrăcăm pe rând numai câte unul!...

Cum stau întins cu fața în sus, cu un braț lipit de-alungul peretelui umed, simt lovitură fiă-oării val, care se sparge de oăstele vasului; pare că ar voi să dobore peretele, ce opresce șivoiul de a străbate înăuntru. Și *Mircea* tresare și geme la fiecare nouă isbitură.

Ațipisem cuprins de o toropelă visătoare în care pluteam perdut, când vasul se culcă pe o oăstă într'o bandă așa de puternic în cât toate obiectele de pe-o poliță de-asupra capului, cărți, perii, stiole, oglinzi cad peste mine.

Intunereoul, aerul dinnăuntru mă înăbușe. Mă urc pe puncte.

Afară, o noapte neagră de nepătruns. Vântul mugesc în tremurături fiorose și une-ori din negrul văzduhului ca o suflare de ghiță se repede cu atâta furie de par' că sfășie în bucăți pânzele încordate, ce țipă în legături.

Patru bătai scurte de clopot, vibrând așa de trist, ne spun ora bordului — meșul nopții.

— *Bun quart înainte!... bun quart înapoi!... bun quart peste tot!...* și vorbele tăiate de ascuțișul vântului se perd gonite în haosul, ce ne înconjoară.

Facionarii uși, amortiți de frig, nemioșcăți la posturi, par nise umbre țintuite în loc. Numai ofițerii de sus cu pași greoi mășoră în lung comanda.

Și *Mircea* — bătrânul ce atâta a înfruntat — abia înainteză luptând la fiecare pas cu valuri din potrivă, ce cad pe puntea ndă ca lovituri seci de ciocan. Întréga suprafață de apă în jurul nostru pare că fumegă fierbând în clocot, și un fel de umbră neagră se întinde pe de-asupra gonind în urma noastră.

Mă duce în prora; câți-va marinari, alipți de peretele bucatăriei, își usucă hai-

nele lor ude — de aci se vede bine fie-care val, ce ajunge și ca o stănoă se prăvale isbind în oăstele vasului ce cade ca pliscul în jos ca într'o gropă neagră și adânc desohisă înainte.

Pachete mari de apă năvălesc înăuntru acoperind puntea, și se întind plumbându-se dintr'un bord în altul, adesea stricând somnul celor ce picotesc lungiți în jurul *cabestanului* având colacii de frânghie și lanțuri drept căpătâiu.

„Se vede o lumină albă înainte“, strigă omul de sus din *Gabia*.

O mișcare deosebită se face pe bord. Comandanțul e anunțat.

„*Farul turnat cu eclat, dela Tribizonda*“ se șoptesce pe comanda. Și toți sunt afară cu ochii mari desohiși cătând să prindă cu vederea acea stelută tainică, ce s'aprinde și se stinge abia licărind la orizont.

Ce putere fără sémă are lumina farului asupra firei omenești. Lumina acesta slabă, ce abia se zăresce clipind ca un ochi obosit de veghere, te călăuzesce și te susține, și în taină te îndemână șoptindu-ți: *înainte!... tot înainte!...* Par'că te simți îmbărbătat, puterile îți-se îndoesco, căci nu mai singur, răsleț rătăcitor pe întinsul pustului de apă. În nopțile negre și furtunoșe e

candela sfântă, ce arde la marg nea mării, în locul de scăpare a ființelor slabe, ce 'n luptă cu natura cer mână de ajutor.

Și una lângă alta, încet pe nesimțit, răsar lumini departe întocmai ca stelute, ce-și tremură sclipirea pe fundul negru în zare.

„*Luminele din port... ajungem... e Tribizonda*...“ își spun unii altora, și pare că o suflare de viață animază întréga mulțime. În vederea portului nimeni nu mai suferă; ca prin farmec tot răul se uită într'o clipă.

Ne apropiem. Luminele apar într'un joc curios înmulțindu-se și crescând mereu. Dér nimic lămurit nu se poate deosebi din haosul spre care înaintăm.

Se pun sondele — „27 metri!... fund nisip“ strigă timonierul prin prora; și navigăm încet, numai cu mașina, în vederea portului să recunoscem intrarea.

Câte-va umbre negre se desprind înălțându-se în fața noastră, uriași, în forme fantastice, par'că anume ni-se opau în cale. Tote privirile sunt încordate, ochii ațintiți se silesc a despica intunereoul dinainte... sunt trei corabii mari ancorate în radă; așa cum stau perdue în negura nopții par nise monștri ciudați, cari se sbat chinuți între valurile furioșe, ce-i isbesc în oăste.

Comedia franceză. Ni-se scrie din Paris cu data de 30 Decembrie: Era în 29 Decembrie s'a dat întâia reprezentație în *Comedia franceză* reconstruită. Opt luni au trebuit, ca iscusința arhitectului să pună la loc ceea ce un incendiu a stricat. Acum teatrul lui Molière e renovat, e mai frumos decum a fost. La serata de gală, ce s'a dat ieri a jucat în prope III societarii în actul IV din *Cid*, în actul III din *Femmes Savantes* și în *Malade imaginaire*. La urmă d-nul Mounet-Sully și d-nele *Bavetta* și *Bartet* au spus o poezie ocazională, creată de *Jean Richepin*. Ați se va da aceeași reprezentație gratis.

Tempul e terminat, deita, Poezia, reintra-va?

Președintele Krüger a făcut dizele acestea cu secretele lui o preumblare cu trăsura în împrejurimile Hagei. În urma șgomotului, ce l'a făcut un automobil, oții s'au speriat și de-odată o luară la fugă. Șoful lui Krüger a sărit din trăsura, președintele înse se ridică în picioare, cupriuse pe vizitiu cu amândouă brațele, prinse frânele cailor și-i opri pe loc. Secretarul ajunsese trăsura și-și ocupă din nou locul lângă president. Acesta însă îi dize: „D-ta nu trebuia să săi din trăsura, deoarece p-teai s'o pătesci rău. De altă-dată fă așa, ca mine: încrede-te în Dumnezeu și nu te teme de nimic“.

O crimă analogă celei din Paris s'a întâmplat dizele acestea în Londra. Acolo s'a descoperit adevă o femeie tăiată în bucăți, întoamă în aceleași împrejurări ca la Paris.

3. Experiența de mai mulți ani au constat, că la suferința de stomac folosirea cunoscutelor *cafruri seidite ale lui Moll*, au efect vindecător, și sunt de preferat altor medicamente. Întăresc stomacul și curăță sângele. Prețul unei cutii originale 2 corone. Se pot căpăta din farmacia lui *Arborele verde* pentru ajutoarea studenților lipsiți și augmentarea fondului tinerimii din Oradea.

Din Oradea mare.

Înainte cu câte-va zile primirăm dela Oradea mare o invitație tipărită, în care se dize:

Tinerimea română din Oradea mare aranjă *Concert* și *Teatru* urmat de dans la 24 Ianuarie st. n. 1901 în sala cea mare a hotelului „Arborele verde“ pentru ajutoarea studenților lipsiți și augmentarea fondului tinerimii din Oradea.

Semnat este „în numele arangerilor“ Comitetul executiv: Alesandru Muntean, president; Dem. Mangra, vice-preș.; Aug. Gitta, Major-Dom; Aurel Crișan, notar; Eugen Feier, cassar; Ioan Cosma, secretar; Aug. Ciurdar, controlor.

Aprorde de-odată cu această invitație primirăm, spre marea noastră surprindere, o „Lămurire“ și un avis, în care ni-se spune, că majoritatea covârșitoare a tinerimii din

„Banda tribor!... tribo-o-or banda“ repetă răgușit pilotul, care învârtește grăbit rōta cârmei într-o parte; un zăngănit repetat de smuciturile lanțului dela cârmă și *Mircea* abate pe loc, întorcându-se greoi pe-o latură. Căutăm pe *Elisabeta*, care trebuie să fi sosit cu două zile înaintea noastră.

Din jocul luminelor, ce licăresc răspândite, câte-va felinare albe și roșii se aprind și se sting pe rând.

„*Elisabeta* ne semnală cu *meritens*“. Ne-a cunoscut după cele două lumini ridicate la pic, semnalul de intrare în port a unui bastiment de război.

Fărte încet ne apropiem de *Elisabeta* trecând prin bordul ei: „mai înainte... așa... stop... acolo ancorați“ e vocea secundului dela crucișetor.

„*Atențiune la ancoră... gata*“ se răspunde din prora, și toți așteptă comanda săvârșitoare.

„*Funda!*... un șgomot de rostogolirea unui corp greu, ce cade în mare, înșogând stropii de apă și un prelung zăngănit de lanțuri... e *ancora* — simbolul speranței.

Jean Bart.

Oradea a luat altă deciziune cu privire la Concert și că un-spre-dece tineri s'au rupt de câtră ceilalți 33, trimițând „în asouns“ invitarea, de care am vorbit mai sus.

Trist lucru, ne-am dīs îndată-oe am văcut acesta, decă și în sinul tinerimii au răsbrit un atăta furōre veninul disolvant al desbinării.

Ēta cum se esplică lucrul în lămurirea, de care am făcut amintire.

O lămurire. Tinerimea română din Oradea-mare, ca în toți anii precedenți, a hotărīt și în anul acesta aranjarea unui concert, al cărui venit e destinat să mă-rēcă *fondul de ajutoare a tinerimii române*. La ședința la care s'a discutat această chestie, a fost invitată *întreaga* tinerime. 11, dī *unspredece* înși însă au refuzat conlucrarea lor, de dragul unui pretins „mare naționalist“, pe care ou ori-oe preț voiau să-l impună tinerimii de președinte.

Restul tinerimii — 33 de membrii — au hotărīt să aranjeze în butul acestor domni disidenți concertul proiectat, și subserisul comitet s'a și pus îndată la lucru și a întreprins pașii de lipsă pentru aranjarea și reușita concertului.

Disidenții domni, pușr la cale de acest „mare naționalist“, lucrând *pe ascuns*, cu gândul pervers să seducă opinia publică și să ne înfățișeze în lumină falsă, au espedit în taină „în numele tinerimii“ invitări la un alt concert.

Când aducem aceste fapte triste la cunoștința on. public, constatăm cu durere, că în sinul tinerimii dīu Oradea-mare se află 11 tineri neohibizii, care se lasă conduși de un „mare Român“ care de când e în Oradea-mare, numai ură, neunire și zarvă a produs.

În a-mă rugăm publicul român, să binevoescă a-ne pārtini și de astă-dată în întreprinderea noastră pornită din gând curat, și pusă la cale leal — desavunând astfel încercările de neunire ale unor tineri, care nu știu ce fac.

Tot-odată protestăm în contra îndrāsnelii de mai pomenite a d-lor Ales. Muntean și consortese, ce ei vr'o 11 înși s'au vorbesc în „numele tinerimii“ față de noi 33. Ca singuratici pot face ce vrēm, dēr în numele tinerimii nu.

Oradea-mare la 1 Ianuarie 1901 n. În numele Oradeanilor aranjatōre:

Pavel Obădeanu președinte, Cornel Antal, Ioan Candrea, Petre Cișmaș, Nicolau Zigre, Corneliu Papp.

*

În legătură cu această lămurire suntem rugați din partea celor 33 a publica și următorul avis:

Concertul tinerimii române din Oradea-mare, va avē loc Marți la 22 Ianuarie n. 1901. Patronul concertului, venerabilul domn Iosif Patron.

Comitetul tinerimii: Pavel Obădeanu președinte; Ioan Candrea, maior-dom; Corneliu Antal, cassier; Petre Cișmaș, secretar; Corneliu Papp, notar; Romul Papp și Nicolau Zigre, controlori. Aranjeri: Isaia Ardelean, Vasile Babi, Ioan Bulzan, Petru Bulzan, Ioan Budo, George Cimponeriu, Drd. George Drimba, Paul Gal, Ioan Gāvruș, Gabriel Gherlan, Nicolau Hnbian, Nicolau Kōvary, Valeriu Liuba, Victor Mercea, Emil Mōnyia, Ioan Mușiu, Dimitrie Popa, Partenie Petrilla, Adrian Popescu, Aurel Popescu, Alesandru Popoviciu, George Popoviciu, Gabriel Popoviciu, Nestor Porumb, Drd. George Roxin, Ioan Iosif Șocopol, Drd. Aureliu S. Zigre.

Un nou stat.

În dīna de 1 Ianuarie st. n., s'a celebrat la Sidney, print'r o grandioasă ceremoniă, proclamarea oficială a unui nou stat: *Republica Federativă a Australiei*. Cel din urmă născut dintre marile State ale lumii, acest continent, care va forma de aici înainte o singură țēră, își va inaugura odată cu sfirșitul secolului, existența sa.

Acum o sută de ani, Australia abia începuse a eși din întunerio prin călătoriile lui Cook și ale lui Bougainville, și Anglia nu putuse prevedē destinul, ce aștepta această parte de pământ. Dēnsa nu vēcuse în Botany-Bay, decāt un nou loc de deportare pentru condamnați, și tristele debuturi ale coloniei penale au împiedecat multă vreme dezvoltarea acestei țēră de privilegiată.

Astăzi primul studiu al unei evoluțiuni istorice e terminat. Șese colonii, puternice și bogate, a căror populațiune creșce repede și ale căror teritorii ofere spații mari pentru emigrări, s'au asociat

împreună pentru a conlucra la prosperitatea nouei republici.

Pentru moment, e numai un motiv de mândriă și o cauză de creșcere de forță economică pentru metropolă; gândindu-ne mai bine însă, nu rămână îndoială, că mai curēnd sēu mai târziu, această mare națiune a antipodilor va începe să vadă interesele sale constituționale, drepturile ca și puterea sa, și constituțiunea unității sale federative va fi primul pas făcut pe calea independenței.

Într-o dī, Anglia, mama națiunilor, va vedē creațiunile sale, mai mari și mai puternice ca dēnsa, Statele-Unite, Canada, Africa-de-Sud și Australia în tōtă plenitudinea autonomiei lor, și cu tōte declamațiunile imperialiste nimic nu va putē schimba cursul evenimentelor; o lege naturală nu se lasă a fi călcată, și e un mare avantaj pentru imperiul echilibrului al lumii, că un fel de imperiu universal nu pōte dura mult, oi se fărīmă într-un număr 6re-care de state independente.

E de prevēcut chiar, că sforțările școlii unitariste, în cap cu Chamberlain și lordul Rosebery, pentru a stringe o unitate cam slabă și a-i da caracterul practic, în locul celui ideal și moral, pe care ea l'a avut până acum, nu vor ajunge la un bun rezultat, oi vor provoca antagonisme, împunēnd coloniilor datorii și responsabilități nouē, stricând prin acestea cadrul imperiului și grābind sosirea erei nouē.

Până atunci e vorba de puerea în mișcare a mașinei politice a noului Stat, care va lua loc în imperiul britanic, și guvernatorul general, lordul Hopetown a și sosit la Sidney, după un lung drum, în care era aprorde să mōră de bolă.

Pentru prima-dată vor dalegerile, carti pentru prima-dată presida alegerile, carti pentru prima-dată a unui corp unității australiene, trebuie să se formeze un ministeriu și sarcina era fōrte dificilă în lipsa majorității parlamentare. Tōtă lumea credea, că alegerea guvernatorului general se va opri asupra omului de stat, care a fost creatorul Uniunii, autorul Constituției și care după-oe a făcut să fiă votată opera sa, a mers să-i apere interesele la Londra. Și mare fū mirarea tuturor când în loc să se ardeze lui Rosebery, lordul Hopetown însărcinā cu formarea ministerului pe sir William Lyne, care a fost până în timpul din urmă un adversar neimpăcat al constituției federale. Cu tōte silințele sale însă sir William Lyne nu a putut forma ministerul și în fața imposibilității guvernatorului general a fost nevoit să se adreseze tot lui Barton.

Acum se va putē vedē, decō acest om, care a legat de numele sēu o așa de frumoasă pagină de istoriă, va putē conduce cu succes și a duce la capēt opera începută.

Mulțamită publică.

Tinerimea română universitară din Clușiu își exprimă cele mai adēnit mulțamite pentru sprijinul, ce onor. public din Clușiu și jur ni-l'a acordat cu ocaziunea petrecerei noastre literare-musicale împreunată cu dans din 22 Nov. st. n. 1900. Contribuiriile benevole dela serată sunt resumate în următoarele:

D-nii Dr. Alexandru Mocsonyi, Dr. Aurel Isac și Dr. George Popp câte 20 cor. Familia Dărăban, d-nii G. Nagy, Dr. Vasile Hosi, Dr. Ștefan Morariu, d-na A. Mota, d-nii Dr. Liviu Muresan, Dr. Pătăcean, V. Podōbă, Aurel Popp și Dr. Ioan Vajda câte 10 cor. D-nii Aug. Coșma, V. Drăgan și protopop Roșescu câte 8 cor. D-na vād. Ianchi, d-l Emerio Popp și d-na Maria Sălăgean câte 6 cor. D-nii Aug. Giurgiu, Dr. G. Ilea, protopop Laslo, d-ra Elisa Măscă, d-nii Alexe Popp și Șimon Tămaș câte 5 cor. D-nii Teodor Boca, Victor Bontescu, Romul Mandeal, Dr. N. Marcu, Anton Pop, Gavril Pop, Drd. V. Pop, Leontin Pop și capelan Ș. Roșian câte 4 cor. D-l Const. Căciulă 3 cor. D-na M. Ciurtinescu 2 cor. 40 fil. D-nii Drd. G. Anoa, Leon Badiu, Drd. M. Bobățel, Drd. I. Bozac, Dr. Lud. Ciato, d-na Chiherean, d-nii Dr. Ed. Dan, Drd. I. Decian, I. Dreghioiu, Al. Filip, N. Kriegschmeier, N. Lăzăr, I. Leményi, E. Marienscu, N. Miclea, Drd. V. Muste, N. N., N. N., Drd. A. Nyilvan, Drd. Liviu Pandrea, Drd. I. Pascu, d-ra Adelina Piso, d-nii Ioachim Popp, Șimon Rusu, Camil Sălăgean, reprezentantul

universitarilor sași și Drd. S. Vladone câte 2 cor. D-nii V. Bercian, Drd. D. Roman, N. Rusu, N. Vulpe și Ștefan Zsombor câte 1 cor. Dēla stud. univ. rom. în suma totală 16 cor. 60 fil.

Clușiu, în 31 Dec. 1900.

Iulian Popp, Mih. Dobreanu,
controlor. cassar.

NECROLOG. Subsemnații cu inima frântă de durere anunță nēmărilor, amicilor și cunoscuților, că iubitul și neuitatul lor soț, tată, sooru și moș *Ștefan Millea*, notar pens. membru pe viață al „Asociațiunii transilv.“, epitrop biserice etc., după scurte suferințe împărtășit cu sf. taie s'a mutat la cele vecnice luni, în 18/31 Decembrie a. c. la 4 ore a. m., în etate de 71 ani. Rămășițele pămēntesci ale soumpului defunct se vor depune spre vecnică odihnă Mercuri, în 20 Decembrie v., la 1 oră p. m. în cimiterul din comună.

Tilișca, în 18/31 Decembrie 1900.

Agafia Millea n. Domșa, ca soție Aurel, Valeriu, Maria căs. Bărsan, Anica căs. Bratu, Cornelia căs. Ciuruga, Ștefan și Romul, ca fi; Aureliu, Traian, Lucreția, Silvia, Letiția și Mircea Millea, Petre Hancu și Mircea Bărsan, Cornelia, Maria, Victoria și Rom. Bratu, Livia Ciuruga, ca nepoți și nepōte., Lucreția Millea n. Horiașia, Ioan Bărsan, Ioan Bratu, Elie Ciuruga, noră și ginere.

Literatură.

„*Noua Revistă Română*“ pentru politică, literatură, știința și artă, în Nr. 24, din 15 Decembrie 1900, volumul 1, are următorul sumar:

Cronica politică: Dr. Hurmuzescu: Uni-versitățile noastre; P. Grecianu: Reforma impositului câșt de comunicație; N. Iorga: Turcia de câșt. *Cronica economică:* D. Gheorghiu: Asupra comerțului exterior al României. *Literatură:* P. V. Haneș: Alexandru Russo cel dintăi folklorist român. Jean Bart: Dintr'un jurnal de bord (fragment). *Știință:* C. D. Stătescu: Acetilenă. *Note și discuțiuni:* N. Iorga: O rectificăre. *Mișcarea literară și științifică:* Iuliu Dragomirescu: Poezii; V. Poștanu: Cântec; Radu D. Rosetti: Pōate (piesă în trei acte); Const. V. Obădeanu: Grecii în Țēra romānescă până la 1717; Emile G. Racovitza: La vie des animaux et des plantes dans l'antarctique. *Suplimentul I.* Meetinguri (răspuns d-lui Ioan Măgură) de C. Orănescu; *Revista revistelor:* (Antialcoolul, Albina, Bulet. dir. gen. a serv. Sanitar, Familia, G-zeta Săteanului, Literatura și arta romānă, România masonică, Revista de drept și sociologie, Revista farmaciei, Revista economică, Școala și biserica; Prietini cu voce și fără voce (conferință ținută la Ateneu în dīna de 7 Decembrie) de B. P. Hașdeu; O protestare. *Suplimentul II.* Tabla de materii a vol. I. și II.—1900.

Prețul unui exemplar (în tōte țērile Uniunii postale): 1 leu. Abonamentul pe un an: 24 lei.

Redacția și administrația: Bucuresci, Pasagiul Român 20.

*

Pilde și sfaturi pentru popor. Sub acest titlu a eșit de sub tipar în Tipografia „Aurora“ din Gherla o nouă carte scrisă de d-l *Ioan Pop Releganu*, cunoscutul nostru scriitor popular. Cartea conține 160 pag. în format 8° și conține vre-o 24 de scierii cari cuprind diferite învățături pentru trebuințele țēranilor noștri. O recomandăm ca o carte fōrte de folos și de petrecere pentru popor.

SCIRI ULTIME.

Viena, 3 Ianuarie. Partida social-democrată a suferit o grea înfrāngere la alegerile din provincii.

Haga, 3 Ianuarie. După sciri so-site aici, rēcōla în Capland înaintēză repede. Până acum cam 10,000 de Olandesi au trecut pe partea Burilor.

Londra, 3 Ianuarie. Burii au ocupat ērāși Jagersfontein.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Reductor responsabil: Traian H. Pop.

„Călinarul Plugarului“

pe anul comun 1901,

se poate procura dela Tipografia A Mureșianu din Brașov.

„Călinarul Plugarului“ intră în anul al IX-lea, cuprindând: In partea calendaristică: Cronologia anului 1901, Regentul anului; Sărbătorile și alte zile schimbătoare; Calculul sărbătorilor mai mari; Posturile etc. Urmază partea strict calendaristică: cele 12 luni ale anului cu sfaturi pentru plugari și semnele de timp după calendarul de 100 de ani.

Urmază Genealogia domnitorilor; Tabele telegramelor și postale; Competințe de timbru și taxe; Scala timbrelor; apoi Tergurile din Ardeal, Bănat și Țera ungurească după datele oficiale îndreptate și publicate de ministrul de comerț.

In partea literară se găsesc bucăți alese: Cântec (poesie de G. Coșbuc); Ostașilor Români (P. Dulfu); Dorobanțul (G. Coșbuc); Crainicul primăverii (Sân-Petrea-nul); Testamentul lui Moș-Cărlig, schiță de L. C. Panțu; o frumoasă Poveste de pe vremea când Mântuitorul Christos umbla pe pământ; Cuvinte înțelepte ș. a.

In partea economică: Lucrarea pământului; Crescerea vitelor; Hrana vitelor; Grijiile de avut la hrănirea vitelor; Hrana țeranului și crescerea caprelor; Puterea de nutrire a pómelor.

Economia casnică: Prăsierea curcilor; Clocirea și crescerea puilor de găină; Conservarea ouălor. Urmază felurite povești tot din sfera economiei casnice.

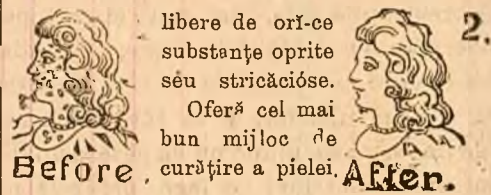
In fine o interesantă istorisire despre Ciudățeniile trăsnetului.

De astă-dată „Călinarul Plugarului“

cuprinde ilustrațiunile: edificiul gimnasiului român din Brașov și sala festivă a acestui gimnasiu.

Călinarul costă 25 cruceri sau 50 de bani esemplarul, (+ 5 bani porto postal.) Vendedorilor se dă rabat convenit.

Pomada veritabilă engleză pentru conservarea pelei și săpunul „Borax“ al Doctorului **Iosif Kriegl**

libere de orice substanțe oprite sau stricătioase. Oferă cel mai bun mijloc de curățire a pielii. **Before After.**
Un burcănel de pomadă cu un săpun Borax se trimite pentru 3 corone 30 fler, după primirea prețului.
Chief-Office 48, Brixton-Road, London sw.
Asignațiile postale se se adreseze la:
Apotheker A. Thierry's Balsam-Fabrik
in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.
Cumpărătorilor en gros li-se dă rabat conv.

A N U N C I U R I
(insertiuni și reclame)

sunt a se adresa subscisei administratiunii. In cazul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădământ, care crește cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazetei Trans.“

Sz. 7695—1900. tlkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvényszék, mint tlkkönyvi hatóság, közhirrő teszi, hogy Dr. Leméuyi Jenő ügyvéd brassói lakos végrehajtatónak özv. Molnar Mihályné szül. Sipos Róza brassói lakos végrehajtatást szenvedő elleni 192 kor. 13 fl. tőkekövetelés és járulék. iránti végrehajtatási ügyében, a brassói kir. törvényszék (a brassói kir. járásbíróság) területén lévő a brassói 4060 sz. tljkvben foglalt 6457 hrsz. ingatlanra az árverést 750 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1901 evi Február hó 6-ik napján d. e. 9 órakor a brassói kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 20%-át készpénzben, vagy az 1881 évi LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyamnal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. törv. cz. 170-ik §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Brassó, 1900. évi November hó 5-én.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság. 1201.

Präfurile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, dacă fiecare cutiă este provădută cu marca de apărare a lui A. Moll și cu subscrisura sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Präfurilor-Seidlitz de A. Moll in contra greutăților celor mai cerbicioși la stomach și pânțee, in contra cărceilor și acreiei la stomach, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemorhoidelor și a celor mai diferite boale femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce crește mereu de mai multe decenii încöce. — Prețul unei cutii originale sigilate Coröne 2. — Falsificațiunile se vor urmări pe cale judecătörescă.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabilü numai, dacă fiecare sticlă este provădută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat) alină durerile de soldină și reumatism și a altor urmări de răcedă. Prețul unei sticle originale plumbate, Coröne 1.80.

Săpun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii și dame fabricat după metoda cel mai nou pentru cultivarea rațională a pelei, cu deosebire pentru copii și adulți. Prețul unei bucăți Cor. — 40 Cinci bucăți Coröne 1.80. Fie-care bucată de săpun, pentru copii este provădută cu marca de apărare A. Moll.

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. MOLL,

c. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9

Comande din provinciă se efectuează gîlnic prin rambursă postală.

La deposite se se ceră anmüt preparatele provădute cu iscălitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Deposite in Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Franz Kellemen și engros la D. Eremia Nepoții, Teutsch & Tartler.

STRUGURI de masă
forțe frumoși, ca și cum ar fi culeși de pe viță,
se capetă in fie-care și in cantități mari
la **R. E. Fernengel** Strada Hirscher
Podul Bătușilor nr. 2. 118, 3-3

A V I S O.

De sf. sărbători recomand **ciorapi** foarte buni și ieftini, **manuși**, — fabricat propriu — precum și **tricotașiuri**, **albituri**, **cravate** etc.

Rogându-mă de o cercetare numărosă, sunt cu totă stima

S. WILK

Deposit de impletituri mehanice G. Foith

— Tergul pómelor 18. — 1201, 2-10.

CADOURI

pentru sfințele sărbători de Crăciun și anul nou

Recomandă **E. MANSBERGER** ciasornicar

Brasov, Strada Porții Nr. 32

depositul său bine asortat de
Ceasornice de buzunar din Helveția

precum și toate felurile de ceasornice de părete,
pandule, ceasornice cu carilon, ect.

Cu prețuri ieftine și garanță reală.

(8-4)

Präfurile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, dacă fiecare cutiă este provădută cu marca de apărare a lui A. Moll și cu subscrisura sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Präfurilor-Seidlitz de A. Moll in contra greutăților celor mai cerbicioși la stomach și pânțee, in contra cărceilor și acreiei la stomach, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemorhoidelor și a celor mai diferite boale femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce crește mereu de mai multe decenii încöce. — Prețul unei cutii originale sigilate Coröne 2. — Falsificațiunile se vor urmări pe cale judecătörescă.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabilü numai, dacă fiecare sticlă este provădută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat) alină durerile de soldină și reumatism și a altor urmări de răcedă. Prețul unei sticle originale plumbate, Coröne 1.80.

Săpun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii și dame fabricat după metoda cel mai nou pentru cultivarea rațională a pelei, cu deosebire pentru copii și adulți. Prețul unei bucăți Cor. — 40 Cinci bucăți Coröne 1.80. Fie-care bucată de săpun, pentru copii este provădută cu marca de apărare A. Moll.

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. MOLL,

c. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9

Comande din provinciă se efectuează gîlnic prin rambursă postală.

La deposite se se ceră anmüt preparatele provădute cu iscălitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Deposite in Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Franz Kellemen și engros la D. Eremia Nepoții, Teutsch & Tartler.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul a 10 fil. se vinde la librăria Nic. I. Burcu și la Eremias Nepoții.